

PRILOGA:

PREDLOG (EVA 2018-2430-0031)

Na podlagi prvega odstavka 135. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo in 46/16) in četrtega odstavka 3. člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO o izvajanju službe iskanja in reševanja zrakoplova

1. člen (vsebina uredbe)

(1) S to uredbo se določajo zahteve za izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova za potrebe splošnega zračnega prometa in operativnega zračnega prometa v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, ali je prišlo do nesreče ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost in naloge subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju službe iskanja in reševanja zrakoplova.

(2) Služba iskanja in reševanja zrakoplova se izvaja v skladu s to uredbo in predpisi s področja civilnega letalstva, predpisi s področja pomorstva, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter zakonom, ki določa naloge in pooblastila Policije.

(3) Pri izvajanju službe iskanja in reševanja zrakoplova se upoštevajo mednarodni standardi in priporočena praksa kot jih podajajo Priloga 11 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Priloga 11) in Priloga 12 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Priloga 12) ter pripadajoči dokumenti in navodila.

(4) Ta uredba se ne uporablja za brezpilotne zrakoplove.

2. člen (opredelitev pojmov)

(1) Izrazi in kratice, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

- »center za koordinacijo (RCC)« je služba, odgovorna za usklajevanje iskanja in reševanja v območju iskanja in reševanja;
- »faze nevarnosti« so določene stopnje nevarnosti za zrakoplov in osebe na krovu. Faze nevarnosti so faza alarmiranja, faza stiske in faza negotovosti;
- »območje iskanja in reševanja« je določeno območje, v katerem deluje RCC in se zagotavlja služba iskanja in reševanja;
- »služba iskanja in reševanja zrakoplova« je izvajanje nalog spremljanja stanja v sili, komunikacije, koordinacije iskanja in reševanja, nudenje prve pomoči ter evakuacije ponesrečencev z uporabo javnih in zasebnih virov in sredstev, vključno s sodelujočimi zrakoplovi, plovili, drugimi vozili in opremo;
- ICAO – Mednarodna organizacija civilnega letalstva (angl. International Civil Aviation Organization);
- IMO – Mednarodna pomorska organizacija (angl. International Maritime Organization);
- WGS-84 – svetovni geodetski sistem 1984 (angl. World Geodetic System 1984).

(2) Ostali izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen, kot so določeni v predpisih, ki urejajo civilno letalstvo in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

3. člen **(pristojni organ)**

Organ, pristojen za izvajanje te uredbe, je Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

4. člen **(obveščanje in alarmiranje)**

(1) Vsakdo, ki opazi izginotje ali nesrečo zrakoplova, izve o tem ali povzroči njegovo izginotje ali nesrečo, takoj obvesti najbližji center za obveščanje ali policijo.

(2) Subjekti, vključeni v sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja v okviru varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, brezplačno in brez odlašanja sporočajo podatke, ki so pomembni za uspešno in učinkovito izvedbo iskanja in reševanja zrakoplova.

5. člen **(območje iskanja in reševanja)**

(1) Služba iskanja in reševanja zrakoplova se izvaja v območju z informacijami za letenje (FIR) Ljubljana.

(2) Območje iskanja in reševanja iz prejšnjega odstavka obsega ozemlje Republike Slovenije, lahko pa obsega drugo območje, če je tako določeno v mednarodni pogodbi, ki zavezuje Republiko Slovenijo.

6. člen **(izvajanje službe iskanja in reševanja)**

(1) Služba iskanja in reševanja zrakoplova se izvaja, ko nastopi nevarnost za zrakoplov in osebe na krovu. To stanje se deli na faze nevarnosti, ki so:

- faza negotovosti (INCERFA), ki je stanje, ko obstaja negotovost glede varnosti zrakoplova in oseb na krovu;
- faza alarmiranja (ALERFA), ki je stanje, v katerem obstaja skrb za varnost zrakoplova in oseb na krovu, in
- faza stiske (DETRESFA), ki je stanje, v katerem je gotovo, da zrakoplovu in njegovim potnikom grozi resna in grozeča nevarnost in se zahteva takojšnja pomoč.

(2) Aktivnosti subjektov in sil za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe po posameznih fazah iz prejšnjega odstavka se določijo v načrtih iz 14. člena te uredbe.

(3) Izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova se deli na nivo upravljanja službe iskanja in reševanja zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: nivo upravljanja) in operativni nivo izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: operativni nivo).

7. člen **(nivo upravljanja)**

(1) Nivo upravljanja izvaja agencija. Agencija se o izvajanju nivoja upravljanja posvetuje z Medresorskim odborom za upravljanje službe iskanja in reševanja zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: Odbor), ki ga tudi vodi.

(2) Odbor iz prejšnjega odstavka sestavljajo predstavniki agencije, ministrstva, pristojnega za promet, Uprave RS za pomorstvo, ministrstva, pristojnega za obrambo, Uprave RS za zaščito in reševanje, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, Policije, ministrstva, pristojnega za zdravje ter Javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o. Člane Odbora iz agencije imenuje direktor agencije. Člane Odbora iz ministrstev in organov v sestavi imenujejo pristojni ministri. Člane Odbora iz Javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., imenuje direktor javnega podjetja.

(3) Agencija se glede formalne ureditve ter izmenjave informacij, ki so potrebne za uspešno izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova na morju, usklajuje z Upravo RS za pomorstvo.

8. člen

(operativni nivo)

(1) Operativni nivo službe iskanja in reševanja zrakoplova izvajajo Policija, Uprava RS za zaščito in reševanje, Uprava RS za pomorstvo in Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., ter sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Slovenske vojske, ki zagotavljajo izvajanje nalog 24 ur na dan, sedem dni v tednu. Po potrebi se v izvajanje nalog iskanja in reševanja zrakoplova vključujejo še drugi subjekti, skladno s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Operativni nivo službe iskanja in reševanja zrakoplova vključuje naloge koordinacije službe iskanja in reševanja zrakoplova, kar izvaja RCC, in naloge iskanja in reševanja.

(3) Naloge RCC, razen v delih, ki so v pristojnosti Policije, Uprave RS za zaščito in reševanje in Uprave RS za pomorstvo, izvaja Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o. Po potrebi, za namen izvedbe posamezne naloge koordinacije iskanja in reševanja zrakoplova, Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., vključi v izvajanje nalog RCC predstavnike Policije, Uprave RS za zaščito in reševanje, Uprave RS za pomorstvo in agencije.

(4) Naloge iskanja izvaja Policija. Po potrebi se v iskanje vključijo sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Slovenske vojske.

(5) Naloge reševanja načrtuje in usklajuje Uprava RS za zaščito in reševanje, izvajajo pa sile za zaščito, reševanje in pomoč, Policija, enote nujne medicinske pomoči ter ostale organizacije in sile v skladu z načrti zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

(6) Ne glede na tretji in četrti odstavek tega člena iskanje in reševanje zrakoplova na morju izvaja Uprava RS za pomorstvo. Po potrebi se vključijo Uprava RS za zaščito in reševanje, sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Policije in Slovenske vojske.

(7) Ne glede na tretji in četrti odstavek tega člena reševanje na območju letališča, na katerem je zagotovljena služba zračnega prometa, in v njegovi neposredni bližini, v času obratovalnega časa letališča, načrtuje, usklajuje in izvaja obratovalec letališča. Po potrebi se vključijo Uprava RS za zaščito in reševanje, sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Policije in Slovenske vojske.

(8) Podatke o zaznanem oddajanju signala v sili na področju Republike Slovenije iz sistema COSPAS-SARSAT sprejme Uprava RS za pomorstvo.

(9) Informacije o letu zrakoplova zagotavlja Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o.

9. člen

(mednarodno sodelovanje)

(1) Vsi subjekti, ki v so v skladu s to uredbo vključeni v službo iskanja in reševanja zrakoplova, v skladu s svojimi pristojnostmi in glede na naloge, ki jih opravljajo, sodelujejo s pristojnimi službami sosednjih in drugih držav.

(2) Vsebino in način sodelovanja s pristojnimi službami iz drugih držav se uredi z dogovorom, v katerem se določi, v katerih primerih, na kakšen način in v kakšnem obsegu se sprejme pomoč pri izvajanju iskanja in reševanja zrakoplova tujih sil na ozemlju Republike Slovenije ali nudi pomoč sil Republike Slovenije pri izvajanju iskanja in reševanja zrakoplova na tujem ozemlju.

10. člen (izmenjava informacij)

(1) Vsi subjekti, ki izvajajo naloge operativnega nivoja službe iskanja in reševanja zrakoplova iz 8. člena te uredbe sprotno izvajajo obveščanje in izmenjavo informacij, pomembnih za učinkovito izvajanje aktivnosti iskanja in reševanja zrakoplova.

(2) V primeru nudenja pomoči ali v primeru, ko ni znano, na ozemlju katere države se nahaja pogrešan zrakoplov, RCC obvešča in izmenjuje informacije z RCC sosednje države.

(3) Postopek obveščanja vseh domačih in tujih subjektov, ki izvajajo naloge operativnega nivoja službe iskanja in reševanja zrakoplova, in izmenjave informacij z njimi, se izvaja v skladu predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(4) Pri izmenjavi podatkov o lokaciji iskanja in reševanja zrakoplova se za določanje horizontalnega položaja uporablja stopinjski zapis v geografskem koordinatnem sistemu WGS-84.

11. člen (zagotavljanje sredstev komuniciranja)

(1) Vsi subjekti, ki izvajajo naloge operativnega izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova iz 8. člena te uredbe, zagotovijo potrebna sredstva za komunikacijo.

(2) Sredstva za komunikacijo morajo zagotavljati medsebojno povezljivo, zanesljivo in neprekinjeno komunikacijo na območju iskanja in reševanja.

(3) Za koordinacijo zrakoplovov, ki izvajajo naloge iskanja in reševanja zrakoplova, se uporablja frekvenca 119,550 MHz.

12. člen (zagotavljanje osebja, sredstev in opreme)

(1) Vsi subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe zagotovijo zadostno število usposobljenega osebja ter ustrezen obseg potrebnih sredstev in opreme za opravljanje nalog iskanja in reševanja zrakoplova.

(2) O razpoložljivosti osebja, sredstev in opreme iz prejšnjega odstavka, subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe sprotno obveščajo RCC oziroma subjekt, ki koordinira izvajanje njihovih nalog.

(3) RCC in subjektom, ki koordinirajo iskanje in reševanje zrakoplova, se zagotavlja neprekinjen dostop do vseh informacij, potrebnih za učinkovito izvajanje nalog iz njihove pristojnosti.

(4) Vsi subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe, vodijo ažurno evidenco o razpoložljivosti osebja, sredstev in opreme, s katerimi izvajajo naloge iskanja in reševanja zrakoplova in o tem na zahtevo poročajo agenciji.

13. člen **(usposobljenost osebja)**

(1) Zahteve glede usposabljanja osebja, vključenega v izvajanje nalog službe iskanja in reševanja zrakoplova, se določijo v programu usposabljanja.

(2) Program usposabljanja vključuje usposabljanje o ureditvi, postopkih, uporabi tehnik in opreme pri izvajanju nalog službe iskanja in reševanja zrakoplova. Usposabljanje lahko vključuje tudi udeležbo pri izvajanju nalog iskanja in reševanja zrakoplova ali na vajah s področja iskanja in reševanja zrakoplova.

(3) Subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe zagotavljajo stalno usposobljenost osebja.

(4) Subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe vodijo evidenco o usposobljenosti osebja in o tem na zahtevo poročajo agenciji.

(5) Vaje s področja iskanja in reševanja zrakoplova se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

14. člen **(načrt iskanja in reševanja zrakoplova in načrti dejavnosti)**

(1) Naloge subjektov in sil za zaščito, reševanje in pomoč iz 8. člena te uredbe se podrobneje opredelijo v načrtu iskanja in reševanja zrakoplova, ki ga sprejme Vlada, v skladu s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in to uredbo.

(2) Izvajalci nalog RCC iz tretjega odstavka 8. člena te uredbe izdelajo načrte dejavnosti, v katerih opredelijo naloge službe iskanja in reševanja zrakoplova iz svoje pristojnosti. Načrti dejavnosti vsebujejo navodila za ukrepanje v vseh predvidenih situacijah.

(3) Uporaba sil za zaščito, reševanje in pomoč za iskanje in reševanje zrakoplova se izvaja skladno z ureditvijo področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in drugimi predpisi s področja prometa, notranjih zadev in zdravja.

15. člen **(stalno izboljševanje)**

(1) Agencija za namen stalnega izboljševanja službe iskanja in reševanja zrakoplova zbira podatke, spremlja učinkovitost izvedenih aktivnosti iskanja in reševanja zrakoplova ter predlaga spremembe in izboljšave službe iskanja in reševanja zrakoplova na nacionalnem in mednarodnem nivoju.

(2) Policija, Uprava RS za zaščito in reševanje, Uprava RS za pomorstvo in Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., za namen iz prejšnjega odstavka, agenciji v sedmih dneh po zaključeni posamezni aktivnosti poročajo o izvedeni aktivnosti iskanja in reševanja zrakoplova.

(3) Agencija vodi evidenco o izvedenih aktivnostih iskanja in reševanja zrakoplova na ozemlju Republike Slovenije in o tem po potrebi poroča.

16. člen **(izurjenost posadk ter opremljenost zrakoplovov in plovil)**

(1) Operator zrakoplova, ki se uporablja za izvajanje nalog iskanja in reševanja zrakoplova, zagotavlja ustrezno izurjenost posadk in potrebno opremljenost zrakoplova, kot to določajo predpisi s področja civilnega letalstva.

(2) Iskanje in reševanje pogrešanega zrakoplova prednostno izvaja zrakoplov, ki je opremljen z radiokompasom (angl. Direction Finding), z dvema radijskima napravama, od katerih ena deluje na frekvenci za pomoč v sili (121,5 MHz).

(3) Posadka zrakoplova in plovila mora biti ustrezno usposobljena za izvajanje nalog iskanja in reševanja.

(4) Minister, pristojen za promet, lahko na predlog agencije določi dodatne zahteve glede opremljenosti zrakoplovov in plovil, ki se uporabljajo za namen iskanja in reševanja zrakoplova.

17. člen **(poročanje ICAO in IMO)**

Poročanje ICAO in IMO o sredstvih in območju iskanja in reševanja zrakoplova izvaja ministrstvo, pristojno za promet.

18. člen **(financiranje)**

(1) Sredstva in stroške za delovanje službe iskanja in reševanja zrakoplova krije vsaka organizacija v okviru izvajanja svojih pristojnosti.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, lahko subjekti, ki so vključeni v stroškovno bazo Republike Slovenije v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa (UL L št. 128 z dne 9. 5. 2013, str. 31), financirajo izvajanje svojih nalog iz te uredbe iz pristojbin za storitve navigacijskih služb zračnega prometa.

KONČNA DOLOČBA

19. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne eno leto po uveljavitvi.

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2018-2430-0031

Vlada Republike Slovenije
dr. Miroslav Cerar l.r.
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Pravna podlaga za izdajo predlagane Uredbe o izvajanju službe iskanja in reševanja zrakoplova sta prvi odstavek 135. člena Zakona o letalstvu (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 81/10) in četrti odstavek 3. člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A) izdaja Vlada Republike Slovenije.

135. člen Zakona o letalstvu določa:

- »(1) Vlada določi pogoje in način iskanja in reševanja zrakoplova ter izda navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, ali je prišlo do nesreče, ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost. vlada določi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju, v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi ter v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- (2) Agencija usklajuje akcije iskanja in reševanja za civilno letalstvo.
- (3) Lastnik ali uporabnik zrakoplova, osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo, morajo sodelovati pri iskanju in reševanju.«

3. člen Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa med drugim določa:

- »(4) Služba iskanja in reševanja zrakoplovov za potrebe splošnega zračnega prometa in operativnega zračnega prometa se zagotavlja v okviru sistema državne uprave na ministrstvu, pristojnem za promet, ministrstvu, pristojnem za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, in ministrstvu, pristojnem za zdravje. Način izvajanja službe iskanja in reševanja ter naloge posameznih ministrstev na predlog ministra oziroma ministrice, pristojne za promet, določi Vlada Republike Slovenije z uredbo.
- (5) Če se na podlagi strokovne analize ugotovi možnost smotrnejšega in kvalitetnejšega izvajanja službe iz prejšnjega odstavka v okviru javnega podjetja, lahko vlada v celoti ali deloma prenese izvajanje te službe na javno podjetje iz 4. člena tega zakona.«

2. Rok za izdajo uredbe

Zakon o letalstvu v 198. členu določa, da Vlada v 24 mesecih po uveljavitvi zakona izda predpis iz prvega odstavka 135. člena, v Uradnem listu Republike Slovenije je bil objavljen 15. 10. 2010, veljati pa je začel petnajsti dan po objavi. Zakon o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa ne podaja roka izdaje predpisa iz četrtega odstavka tretjega člena zakona.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna

Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO) podaja zahteve za vzpostavitev, vzdrževanje in delovanje službe iskanja in reševanja zrakoplova, katere namen je pomagati osebam, ki so v očitnih težavah ali potrebujejo pomoč.

Tako je treba določiti organizacijo službe iskanja in reševanja zrakoplova, načela sodelovanja, potrebne pripravljalne ukrepe in operativne postopke za izvajanje operacij iskanja in reševanja zrakoplova ter dejanske izredne dogodke.

Kot organ, pristojen za izvajanje te uredbe, se določi Javna agencija za civilno letalstvo RS.

Država mora zagotavljati službo iskanja in reševanja zrakoplova na svojem ozemlju. Treba je vzpostaviti enote službe iskanja in reševanja zrakoplova, komunikacijska sredstva za te enote in določiti še druge elemente javnih ali zasebnih služb, potrebnih za izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova. Treba je tudi nuditi ustrezno pomoč na mestu nesreč.

Operacija iskanja in reševanja zrakoplova je dinamična dejavnost, ki zahteva enotne in celovite operativne postopke, ki so dovolj prilagodljivi, da izpolnjujejo izredne potrebe. Tri različne faze kategorizirajo izredne razmere oz. dogodke.

Izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova se deli na dva nivoja; nivo upravljanja in operativni nivo. Nivo upravljanja izvaja agencija, ki se o izvajanju nivoja upravljanja posvetuje z Medresorskim odborom za upravljanje službe iskanja in reševanja zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: Odbor), ki ga tudi vodi. Odbor sestavljajo predstavniki ministrstva, pristojnega za promet, Uprave RS za pomorstvo, ministrstva, pristojnega za obrambo, Uprave RS za zaščito in reševanje, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, Policije, ministrstva, pristojnega za zdravje ter Javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o. Določi se način imenovanja članov Odbora.

Operativni nivo službe iskanja in reševanja zrakoplova vključuje naloge koordinacije službe iskanja in reševanja zrakoplova, kar izvaja RCC, in naloge iskanja in reševanja. Operativni nivo službe iskanja in reševanja zrakoplova izvajajo Policija, Uprava RS za zaščito in reševanje, Uprava RS za pomorstvo in Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., ter sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Slovenske vojske, ki zagotavljajo izvajanje nalog 24 ur na dan, sedem dni v tednu. Po potrebi se v izvajanje nalog iskanja in reševanja zrakoplova vključujejo še drugi subjekti, skladno s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Z določitvijo teh dveh nivojev se poskuša v največji možni meri slediti že obstoječim, predvsem operativnim, ureditvam v Republiki Sloveniji.

Sodelovanje med službami iskanja in reševanja zrakoplova sosednjih držav je bistveno za učinkovito izvajanje operacij.

Zagotavljanje potrebnih sredstev in ustrezno usposobljenega osebja je ključno za izvajanje učinkovitih in varnih operacij iskanja in reševanja zrakoplova. Z načrtom iskanja in reševanja zrakoplova in načrti dejavnosti se opredeljujejo naloge vsakega posameznega deležnika (subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč), da se zagotovi organizirano in usklajeno delovanje za preprečitev nesreč oziroma zmanjšanje njihovih posledic ter čim hitrejšo zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči.

Uredba podaja tudi zahteve glede poročanja, ki je temelj nadaljnjega izboljševanja izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova.

Financiranje službe iskanja in reševanja zrakoplova se zagotavlja z lastnimi viri vsake organizacije, ki so že na voljo za izvajanje njihovih nalog v okviru pristojnosti, ki so jim že naložene. Ker formalna ureditev službe temelji na obstoječih ureditvah, se ne pričakuje potrebe po znatnih dodatnih finančnih virih. Kljub temu se za določene organizacije vzpostavlja možnost financiranja iz drugih virov, ob upoštevanju drugih ureditev.

Z Uredbo o izvajanju službe iskanja in reševanja se v pravni red Republike Slovenije prenašajo standardi (in kjer je potrebno ali primerno tudi priporočene prakse) ICAO brez odstopanj. Ureditev v Republiki Sloveniji sicer ne more biti popolnoma primerljiva z ureditvami v drugih državah, ker vsaka

država ureja izvajanje službo iskanja in reševanja zrakoplova upoštevajoč lastne ureditve pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in upravljanju kriz. Prav zato je treba izpolniti standarde ICAO, da se doseže med vsemi državami pogodbenicami najvišjo mogočo usklajenost, da se zagotovi varen in reden mednarodni zračni promet.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu uredbe

Z uveljavitvijo uredbe pri Ministrstvu za infrastrukturo, Upravi RS za pomorstvo, Ministrstvu za obrambo, Upravi RS za zaščito in reševanje, Ministrstvu za notranje zadeve, Policiji, Ministrstvu za zdravje ter Javnemu podjetju Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., ne bodo nastali novi stroški.

Z uveljavitvijo uredbe bodo nastale administrativne posledice:

- agencija bo morala vzpostaviti administrativno delovanje nivoja upravljanja službe iskanja in reševanja zrakoplova (organizacija dela, izdaja postopkov, strokovne podlage za programe usposabljanja, sporazume, postopke in drugo) ter vodenje Odbora,
- drugi organi in organizacije bodo prav tako morali administrativno vzpostaviti podlage za delovanje službe iskanja in reševanja iz svojih pristojnosti po tej uredbi,

kar bodo vsi zagotovili v okviru obstoječih virov financiranja.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu

Ta člen določa vsebino uredbe in sicer zahteve za izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova. V tej uredbi se določajo tudi naloge subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju službe iskanja in reševanja zrakoplova.

Služba iskanja in reševanja zrakoplova se izvaja v skladu s to uredbo in drugimi predpisi s področja civilnega letalstva, predpisi s področja pomorstva, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter zakonom, ki določa naloge in pooblastila Policije. Pri izvajanju službe iskanja in reševanja zrakoplova se upoštevajo mednarodni standardi in priporočena praksa, kot so podani v Prilogi 11 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Priloga 11) in Prilogi 12 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Priloga 12). Dodatna navodila so podana v Navodilih IAMSAR za mednarodno letalsko in pomorsko iskanje in reševanje, Zvezek I, Zvezek II, Zvezek III (angl. IAMSAR Manual, International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual, Vol I, Vol II, Vol III), ki jih izdajata Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO) in Mednarodna pomorska organizacija (IMO).

ICAO izdaja še druge dokumente in navodila, ki prav tako vsebujejo določila v zvezi z izvajanjem službe iskanja in reševanja.

Priloga 11 in Priloga 12 ter pripadajoči dokumenti in navodila so na vpogled pri ministrstvu, pristojnem za promet, in agenciji.

Služba iskanja in reševanja zrakoplova se praviloma zagotavlja zrakoplovu:

- kateremu je med letom zagotovljena služba kontrole zračnega prometa,
- za katerega se pred ali med letom predloži načrt leta, ki je aktiviran,
- ki je kako drugače znan službi zračnega prometa,
- za katerega se ve ali domneva, da je predmet nezakonitega vmešavanja ali
- za katerega se prejme informacija o zaznanem oddajanju signala v sili.

Pri opredelitvi zrakoplovov, katerim se zagotavlja služba iskanja in reševanja zrakoplova, so upoštevana določila Oddelka 10 Alarmna služba Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil letenja in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L št. 281 z dne 13. 10. 2012, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/835 z dne 12. maja 2017 o popravku slovenske in švedske jezikovne različice Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L št. 124 z dne 17. 5. 2017, str. 35), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 923/2012/EU).

Ta uredba se ne uporablja za brezpilotne zrakoplove.

K 2. členu

Pomen izrazov izhaja iz prvega poglavja definicij (angl. Definitions) Priloge 11 in Priloge 12, in sicer faze nevarnosti (angl. Emergency phase), faza negotovosti (INCERFA) (angl. Uncertainty phase), faza alarmiranja (ALERFA) (angl. Alerting phase), faza stiske (DETRESFA) (Distress phase), Center za koordinacijo (angl. Rescue Coordination Center (RCC)), Služba iskanja in reševanja zrakoplova (angl. Search and rescue service) in Območje iskanja in reševanja (angl. Search and rescue region (SRR)).

Poleg tega so pojasnjene še tri okrajšave.

K 3. členu

Zakon o letalstvu določa, da agencija usklajuje akcije iskanja in reševanja za civilno letalstvo. Nadalje zakon določa tudi, da je agencija pristojna za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji. Tako se določi agencijo kot pristojni organ za izvajanje te uredbe.

K 4. členu

Dolžnost obveščanja v primeru letalske nesreče je sicer opredeljena že v 2.a členu Uredbe o preiskovanju letalskih nesreč, resnih incidentov in incidentov (Uradni list RS, št. 72/03 in 110/05) in sicer, da vsakdo, ki zve za letalsko nesrečo ali resni incident v slovenskem zračnem prostoru ali na slovenskem ozemlju, mora to takoj sporočiti policiji (klicna številka 113), Centru za obveščanje (klicna številka 112) ali katerikoli enoti kontrole zračnega prometa. Nadalje je obveznost obveščanja določena tudi v 4. členu (obveščanje o nevarnostih) Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), da mora vsakdo obvestiti najbližji center za obveščanje ali policijo o vsaki nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo je opazil ali je zanjo izvedel. Z namenom celovite ureditve področja iskanja in reševanja zrakoplova se obveznost obveščanja in določitev subjektov, katerim se poroča, opredeli tudi v tej uredbi.

Prekršek za neizvajanje obveznosti, kot je določena v prvem odstavku tega člena, je določena v 119. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Subjekti, vključeni v sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja v okviru varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, brezplačno in brez odlašanja sporočajo podatke, ki so pomembni za uspešno in učinkovito izvedbo iskanja in reševanja zrakoplova. Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ureja Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

K 5. členu

Priloga 12 (v poglavju 2.2 Search and Rescue Regions) podaja standard, da država točno določi območja iskanja in reševanja, v katerem se izvaja služba iskanja in reševanja. Ker pa iz operativnih razlogov lahko obstaja potreba po določitvi tega območja, ki ne sovпада z državnimi mejami, bi pa bila primernejša, je treba predvideti možnost določitve mej območja iskanja in reševanja s sosednjimi državami z drugimi akti.

Nadalje Navodila IAMSAR (v poglavju 2.1 Zvezka I) podaja smernice za ureditev sistema iskanja in reševanja, ki kot eno od osnov navaja določitev območja iskanja in reševanja (angl. SAR region). Območje iskanja in reševanja na področju letalstva običajno sovпада z mejami območja z informacijami za letenje (FIR). Območje z informacijami za letenje pomeni zračni prostor določenih dimenzij, v katerem se zagotavlja služba informacij za letenje in alarmna služba, kar definira Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 923/2012. Slovensko območje z informacijami za letenje se imenuje FIR Ljubljana. Meje območja iskanja in reševanja morajo biti usklajene s sosednjimi državami in morajo sovpadati z mejami območij iskanja in reševanja sosednjih držav.

K 6. členu

Priloga 12 določa ukrepanje v okviru izvajanja službe iskanja in reševanje, ki se razlikuje glede na vrsto nevarnosti, v katerih se nahaja zrakoplov in osebe na krovu. Te faze so:

- faza negotovosti (INCERFA), ki je stanje, ko obstaja negotovost glede varnosti zrakoplova in oseb na krovu;
- faza alarmiranja (ALERFA), ki je stanje, v katerem obstaja skrb za varnost zrakoplova in oseb na krovu, in
- faza stiske (DETRESFA), ki je stanje, v katerem je gotovo, da zrakoplovu in njegovim potnikom grozi resna in grozeča nevarnost in se zahteva takojšnja pomoč.

Aktivnosti subjektov in sil za zaščito, reševanje in pomoč iz 7. in 8. člena te uredbe se po posameznih fazah določijo v državnem načrtu zaščite in reševanja zrakoplova in načrtih dejavnosti, kot so zahtevani v 14. členu te uredbe.

Z namenom učinkovitega izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova je treba na nacionalnem nivoju določiti subjekte, ki so pristojni in odgovorni za izvajanje posameznih nalog v sistemu iskanja in reševanja zrakoplova. Navodilo IAMSAR (v drugem zvezku »Organizacija in upravljanje« (angl. Organization and Management)) opredeljuje nivoje in naloge službe iskanja in reševanja zrakoplova:

splošni nivoji	splošne funkcije
SAR koordinacija	upravljanje
koordinacija SAR aktivnosti	načrtovanje aktivnosti
koordinacija na mestu dogodka	nadzor med izvedbo aktivnosti

Razdelitev izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova v tej uredbi torej sledi smernicam v Navodilih IAMSAR.

K 7. členu

Zakon o letalstvu določa, da agencija usklajuje akcije iskanja in reševanja za civilno letalstvo. Naloga usklajevanja akcije iskanja in reševanja zrakoplova ob upoštevanju Navodil IAMSAR, v katerem so opredeljeni nivoji in naloge službe iskanja in reševanja zrakoplova, sodi v nivo upravljanja. Zakon o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa določa, da se služba iskanja in reševanja

zrakoplova za potrebe splošnega zračnega prometa in operativnega zračnega prometa zagotavlja v okviru sistema državne uprave na ministrstvu, pristojnem za promet, ministrstvu, pristojnem za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, in ministrstvu, pristojnem za zdravje.

Ob upoštevanju zadevnih določil se opredeli nivo upravljanja, v katerem je agencija odgovorna za upravljanje službe iskanja in reševanja zrakoplova. Agencija se o zadevah z nivoja upravljanja posvetuje z Odborom. Odbor skrbi za lažje in učinkovito medresorsko usklajevanje ureditev. Delo Odbora vodi agencija.

Odbor sestavljajo predstavniki ministrstva, pristojnega za promet, Uprave RS za pomorstvo, ministrstva, pristojnega za obrambo, Uprave RS za zaščito in reševanje, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, Policije, ministrstva, pristojnega za zdravje ter Javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o. Člane Odbora iz agencije imenuje direktor agencije. Člane Odbora iz ministrstev in organov v sestavi imenujejo pristojni ministri. Člane Odbora iz Javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., imenuje direktor javnega podjetja.

Priloga 12 v poglavju 2.1.4 podaja standard, da v kolikor se koordinacija iskanja in reševanja za letalstvo in pomorstvo znotraj istega območja izvaja iz ločenih centrov, mora država zagotoviti tesno sodelovanje zadevnih centrov. V Sloveniji koordinacijo iskanja in reševanja na morju izvaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, in zaradi tega se zaveže, da agencija, v zadevah, ki se tičejo nivoja upravljanja glede izvajanja iskanja in reševanja zrakoplova na morju, usklajuje z Upravo RS za pomorstvo.

K 8. členu

K prvemu odstavku:

Operativni nivo službe iskanja in reševanja zrakoplova izvajajo Policija, Uprava RS za zaščito in reševanje, Uprava RS za pomorstvo in Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., ter sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Slovenske vojske, ki zagotavljajo izvajanje nalog 24 ur na dan, sedem dni v tednu. Po potrebi se v izvajanje nalog iskanja in reševanja zrakoplova vključujejo še drugi subjekti, skladno s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Razdelitev pristojnosti za izvajanje nalog operativnega nivoja sledi Državnem načrtu zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, ki ga je sprejela Vlada RS, ter drugim obstoječim ureditvam.

Priloga 12 v poglavju 2.3.3 nalaga obveznost, da RCC zagotavlja službo 24 ur na dan. Ob upoštevanju razdelitve nalog tega centra na več subjektov, morajo 24-urno službo zagotavljati tako vsi subjekti, ki izvajajo naloge RCC: Policija, Uprava RS za zaščito in reševanje, Uprava RS za pomorstvo, kot tudi Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o. S tem se sledi obstoječim ureditvam.

Pravne podlage na posameznih področjih so naslednje:

- naloge policije so opredeljene v Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16 in 77/17) in v 3. členu Zakona o policiji (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 107/06). Nadalje naloge in pooblastila policije opredeljuje Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr. in 10/17) (v 43. členu je opredeljeno, da Policija išče osebe, ki so pogrešane in je glede na okoliščine mogoče domnevati, da potrebujejo pomoč, išče pa tudi druge osebe, če tako določajo drugi zakoni);
- reševanje in pomoč ter varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami ureja Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg);

- naloge Uprave RS za pomorstvo ureja Pomorski zakonik (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo, 41/17 in 21/18 – ZNOrg). V skladu z določbo 26. člena Pomorskega zakonika je Uprava RS za pomorstvo pristojna za izvajanje iskanja in reševanja na morju v skladu z veljavnimi predpisi;
- organizacijo, vrste, obliko in način ter organizacijsko zasnovo zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa ureja Zakon o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa.

V skladu z 72. členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami iskanje pogrešanih oseb ob naravnih in drugih nesrečah in reševanje ob velikih nesrečah v prometu izvajajo tudi sile Slovenske vojske. Naloge Slovenske vojske so opredeljene v Zakonu o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo in 95/15). Prvi odstavek 37. člena Zakona o obrambi določa, da Slovenska vojska ob naravnih in drugih nesrečah v skladu s svojo organizacijo in opremljenostjo sodeluje pri zaščiti in reševanju.

K drugemu odstavku:

Operativni nivo službe iskanja in reševanja zrakoplova vključuje naloge koordinacije službe iskanja in reševanja zrakoplova, kar izvaja RCC, in naloge iskanja in reševanja.

K tretjemu odstavku:

Standard 2.3.1 Priloge 12 nalaga obveznost določitve RCC za vsako območje iskanja in reševanja. Upoštevajoč trenutno organiziranost v Republiki Sloveniji, pravno ureditev, pristojnosti, opremljenost in usposobljenost obstoječih služb, načela smotrnosti, optimizacije in zagotavljanja kvalitetnejšega izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova, se izvajanje nalog RCC uredi v okviru več obstoječih operativnih služb, ki so organizirane v okviru Kontrole zračnega prometa Slovenije, d.o.o., Policije, Uprave RS za zaščito in reševanje in Uprave RS za pomorstvo. Naloge RCC določa tudi Priloga 11.

K četrtemu odstavku:

Naloge iskanja vodi in izvaja Policija. Po potrebi se v iskanje vključijo sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Slovenske vojske. Naloge in pristojnosti Policije so podana v Zakonu o nalogah in pooblastilih policije. Vključevanje sil za zaščito, reševanje in pomoč določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

K petemu odstavku:

Naloge reševanja načrtuje in usklajuje Uprava RS za zaščito in reševanje, izvajajo pa sile za zaščito, reševanje in pomoč, Policija, enote nujne medicinske pomoči ter ostale organizacije in sile v skladu z načrti zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

K šestemu odstavku:

Reševanje na morju v skladu s Pomorskim zakonikom izvaja Uprava RS za pomorstvo. Po potrebi se vključijo sile za zaščito, reševanje in pomoč ter enote Policije in Slovenske vojske. Naloge in pristojnosti Policije so podana v Zakonu o nalogah in pooblastilih policije. Vključevanje sil za zaščito, reševanje in pomoč določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

K sedmemu odstavku:

Reševanje na območju letališča, na katerem je zagotovljena služba zračnega prometa, in v njegovi neposredni bližini, v času obratovalnega časa letališča, izvaja upravljavec letališča. Ta ureditev je skladna tudi z Uredbo Komisije (EU) št. 139/2014 z dne 12. februarja 2014 o določitvi zahtev in

upravnih postopkov v zvezi z aerodromi v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 44 z dne 14. 2. 2014, str. 1) s spremembami. Sile za zaščito, reševanje in pomoč, enote Policije in enote Slovenske vojske se vključujejo skladno s sistemom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

K osmemu odstavku:

Priloga 12 v poglavju 3.2.5 nalaga državi obveznost, da imenuje kontaktno točko za iskanje in reševanje (angl. Search and Rescue point of contact) za sprejem podatkov o plovilu v sili iz sistema COSPAS-SARSAT. Ob upoštevanju obstoječe ureditve se za kontaktno točko za prejem signala v sili imenuje Upravo RS za pomorstvo.

K devetemu odstavku:

Informacije o letu zrakoplova, s katerimi razpolaga kot izvajalec služb zračnega prometa, zagotavlja Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o.

K 9. členu:

Priloga 12 v 3.1 poglavju podaja standarde glede sodelovanja med državami. Z določbami te uredbe se vsem subjektom daje možnost mednarodnega sodelovanja.

Vsebina, način in obseg nudenja in sprejema pomoči pri izvajanju iskanja in reševanja zrakoplova na tujem ozemlju in tujih sil na ozemlju Republike Slovenije je deloma že opredeljena v obstoječih mednarodnih sporazumih in drugih aktih s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

K 10. členu:

Priloga 12 v 4. in 5. poglavju podaja standarde glede operativnih postopkov, zagotavljanja, izmenjave in analize prejetih informacij. V tej uredbi se zato določi zahteva za sprotno obveščanje in izmenjavo informacij, pomembnih za učinkovito izvajanje aktivnosti iskanja in reševanja zrakoplova. Poda se zahteva za sodelovanje RCC z vsemi ostalimi subjekti v državi kot tudi z RCC in s subjekti sosednjih držav.

Da se prepreči neenotno uporabo geografskih podatkov, se skladno s standardom iz Priloge 15 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu določi, da se pri izmenjavi podatkov o lokaciji iskanja in reševanja zrakoplova, za določanje horizontalnega položaja, uporablja stopinjski zapis v geografskem koordinatnem sistemu WGS-84.

K 11. členu:

Priloga 12 v poglavju 2.4 podaja standarde glede zagotavljanja dvosmerne komunikacije. Sredstva za komunikacijo morajo zagotavljati medsebojno povezljivo, zanesljivo in neprekinjeno komunikacijo na območju iskanja in reševanja. Za koordinacijo zrakoplovov, ki izvajajo naloge iskanja in reševanja zrakoplova, se v Republiki Sloveniji uporablja frekvenca 119,550 MHz.

Podrobnejše zahteve glede sredstev za komunikacijo se opredeli v načrtih izvajanja iskanja in reševanja zrakoplova (ki bodo pripravljeni na podlagi 15. člena te uredbe).

K 12. členu

Priloga 12 v poglavju 2.3.3 podaja standard glede zagotavljanja usposobljenega osebja v RCC, v poglavjih 2.5 in 2.6 pa standarde glede zagotavljanja sredstev in opreme za izvajanje službe iskanja in

reševanja. Nadalje je več usmeritev glede opremljenosti RCC ter ostalih subjektov in sil podanih tudi v 2. poglavju Zvezka I Navodil IAMSAR.

K 13. členu:

Priloga 12 v poglavju 4.4 določa standarde glede usposobljenosti osebja in izvedbe vaj. Podrobnejše usmeritve glede izvajanja usposabljanja, zahtevane usposobljenosti osebja in izvedbe vaj s področja iskanja in reševanja zrakoplova so podane v Navodilih IAMSAR (Zvezek II, poglavje 1.8). Zadostno število usposobljenega osebja je eden od osnovnih pogojev za učinkovito izvajanje službe iskanja in reševanja zrakoplova.

K 14. členu

Priloga 12 v poglavju 4.2 določa standarde glede priprave podrobnega načrta ukrepanja za izvajanje službe iskanja in reševanja (angl. Plan of operation). Podrobnejše usmeritve glede priprave načrta ukrepanja RCC in ostalih subjektov so podane v Navodilih IAMSAR (Zvezek II, poglavje 1.5).

V skladu z VIII. poglavjem Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami naloge zaščite, reševanja in pomoči izvajajo sile za zaščito, reševanje in pomoč, med katere sodijo enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, enote in službe Civilne zaščite in Slovenska vojska v skladu z zakonom. Ob upoštevanju slednjega in obstoječe ureditve se glede uporabe sil za zaščito, reševanje in pomoč za iskanje in reševanje zrakoplova smiselno uporablja ureditev s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in druge predpise s področja prometa, notranjih zadev in zdravja.

Podrobnejšo opredelitev subjektov in sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki izvajajo naloge iskanja in reševanja zrakoplova opredeljuje Državni načrt ob nesreči zrakoplova, verzija 4.1 – september 2010, ki je izdelan v skladu s 45. členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Z načrti zaščite in reševanja se namreč skladno z drugim odstavkom 45. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami zagotavlja organizirano in usklajeno delovanje za preprečitev nesreč oziroma zmanjšanje njihovih posledic ter čim hitrejšo zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči. Državni načrt ob nesreči zrakoplova pa v celoti ne dosega vseh zahtev te uredbe. Treba ga bo revidirati, hkrati pa bodo tudi subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč morali posodobiti svoje obstoječe načrte dejavnosti, da se doseže usklajenost.

Uporaba sil za zaščito, reševanje in pomoč za iskanje in reševanje zrakoplova se izvaja skladno z ureditvijo področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in drugimi predpisi s področja prometa, notranjih zadev in zdravja.

K 15. členu

Podrobnejše usmeritve glede izboljševanja službe iskanja in reševanja zrakoplova so podane v Navodilih IAMSAR (Zvezek I, poglavje 6). Za namen izboljšanja službe iskanja in reševanja zrakoplova se zagotovi stalno spremljanje učinkovitosti službe. Izboljšave temeljijo predvsem na pomanjkljivostih, identificiranih pri izvajanju nalog službe iskanja in reševanja zrakoplova.

K 16. členu

Usmeritve glede izurjenost posadk ter opremljenost zrakoplovov in plovil so podane v Zvezku I in Zvezku II Navodil IAMSAR. Nadalje se izurjenost posadk zahteva tudi za ustrezno izvajanje operativnih postopkov podanih v 5. poglavju Priloge 12. Posadka zrakoplova in plovila, ki izvajajo naloge iskanja in reševanja zrakoplova, mora posedovati dodatna znanja, kot so postopki iskanja in reševanja, uporabo signalov za iskanje in reševanje, uporabo posebne opreme idr.

Nadalje je ob upoštevanju namena letalske operacije je treba zagotoviti opremljenost zrakoplova z zahtevami Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 296 z dne 25. 10. 2012, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2017/363 z dne 1. marca 2017 o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 glede posebne odobritve operacij z enomotornimi turbinskimi letali ponoči ali v instrumentalnih meteoroloških razmerah in zahtev za odobritev usposabljanja za ravnanje z nevarnim blagom v zvezi s komercialnimi specializiranimi operacijami, nekomercialnimi operacijami s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon in nekomercialnimi specializiranimi operacijami s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon (UL L št. 55 z dne 2. 3. 2017, str. 1), in z drugimi zahtevami, ki se nanašajo na naravo letalske operacije in zračni prostor, v katerem se izvaja letenje.

Za namen določanja položaja pogrešanega zrakoplova se pri iskanju pogrešanega zrakoplova prednostno uporabi zrakoplov, ki je opremljen z radiokompasom (angl. Direction Finding), saj ta oprema omogoča določanje smeri do pogrešanega zrakoplova. Zahteva po opremljenosti z dvema radijskima napravama je namenjena zagotavljanju bdenja nad oddajanjem na frekvenci za pomoč v sili (121,5 MHz).

K 17. členu:

Tako ICAO kot IMO zahteva poročanje držav pogodbenic o izvajanju službe iskanja in reševanja. S to določbo se določi organ, ki edini lahko poroča v imenu Republike Slovenije.

K 18. členu

Kot izhaja iz obrazložitve k 8. členu te uredbe, se s to uredbo formalno vzpostavlja ureditev glede izvajanja službe iskanja in reševanja zrakoplova, ki upošteva trenutno organiziranost, pravno ureditev, pristojnosti, opremljenost in usposobljenost obstoječih služb, ob upoštevanju načel smotnosti in optimizacije se izvajanje nalog RCC uredi v okviru več obstoječih operativnih služb, organiziranih v okviru Kontrole zračnega prometa Slovenije, d.o.o., Policije, Uprave RS za zaščito in reševanje in Uprave RS za pomorstvo. Naloge RCC določa tudi Priloga 11.

Iz tega izhaja, da so viri in sredstva, ki jih imajo sodelujoči subjekti in sile, danes že na voljo. Večina subjektov iz 7. in 8. člena te uredbe je proračunskih uporabnikov – agencija, Policija, Uprave RS za zaščito in reševanje in Uprave RS za pomorstvo. Financiranje sodelovanja sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki so že vzpostavljane v Republiki Sloveniji v sistemu opazovanja, obveščanja in alarmiranja v okviru varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, je že urejeno. Financirajo se prav tako iz proračuna Republike Slovenije. Za vzdrževanje sedanjega stanja glede virov in sredstev in doseganje zahtev te uredbe se za te subjekte (in sile) ne pričakuje potrebe po značilno višjih finančnih sredstvih. Vse morebitne potrebe se bodo upoštevale pri načrtovanju proračunov v prihodnosti.

Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., se ne financira iz proračuna Republike Slovenije. Javno podjetje financira izvajanje svojih dejavnosti v skladu z Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa in pravnim okvirjem enotnega evropskega neba, ki podaja skupno ureditev pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa (Uredba (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 10), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34), in Izvedbena uredbe Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 3. maja 2013 o

določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa (UL L št. 128 z dne 9. 5. 2013, str. 31)).

Skupna ureditev predvideva tudi upoštevanje stroškov iskanja in reševanja, vendar javno podjetje v času priprave te uredbe ne pričakuje potrebe po dodatnih finančnih sredstvih za izvajanje svojih nalog iz te uredbe.

Agencija se financira iz več virov sredstev, med drugim tudi iz proračuna Republike Slovenije, v skladu z Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa in s pravnim okvirjem enotnega evropskega neba. Izvajanje nalog iz te uredbe bo agencija lahko financirala Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa (UL L št. 128 z dne 9. 5. 2013, str. 31).

Skupna ureditev predvideva tudi za agencijo upoštevanje stroškov iskanja in reševanja, vendar v času priprave te uredbe agencija ne pričakuje potrebe po dodatnih finančnih sredstvih za izvajanje svojih nalog iz te uredbe.

K 19. členu

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne eno leto po uveljavitvi. Daljše obdobje za začetek uporabe je potrebno, da vsi subjekti in sile za zaščito, reševanje in pomoč pripravijo načrte in postopke za izvajanje zahtev te uredbe.

